

Sygn. akt II Cz 770/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Jankowska - Kocon

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

przeciwko dłużnicze H. B.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

w przedmiocie wniosku wierzyciela na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. C. K.tj. postanowienia z dnia 3 czerwca 2013 r. o zakończeniu postępowania egzekucyjnego i ustaleniu jego kosztów w sprawie Km 163/13

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 19 sierpnia 2013 roku, sygn. akt XII Co 5834/13

postanawia:

1. uchylić zaskarżone postanowienie,
2. uchylić w całości postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. C. K.z dnia 3 czerwca 2013 r. w sprawie Km 163/13 i nakazać Komornikowi kontynuowanie postępowania egzekucyjnego w tej sprawie,
3. nie obciążyć dłużniczki kosztami postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt II Cz 770/13

UZASADNIENIE

Wierzycieli wniósł skargę na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - C. K.w sprawie Km 163/13, tj. na postanowienie z dnia 3 czerwca 2013 r. o zakończeniu postępowania egzekucyjnego i ustaleniu jego kosztów.

W uzasadnieniu podniósł, iż Komornik naruszył przepis art. 816 § 3 k.p.c. poprzez nieprawidłowe uznanie, że należność dłużnika względem wierzyciela wynikająca z nakazu zapłaty z dnia 28 maja 2012 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w B.w sprawie o sygn. akt X Ne 4687/12 została wyegzekwowana w całości, podczas gdy jak wynika z rozliczenia wierzyciela, zadłużenie dłużnika na dzień 13 czerwca 2013 r. wynosi nadal 3.711,85 zł. Podniósł, iż na skutek złożonego wniosku z dnia 6 września 2012 r. wszczęto przeciwko dłużnicze H. B. przed Komornikiem Sądowym

przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B. postępowanie egzekucyjne w celu wyegzekwowania należności zasądzonych prawomocnym nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w B.z dnia 28 maja 2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt X Nc 4687/12. Następnie komornik ten postanowieniem z dnia 5 listopada 2012 r. przekazał prowadzenie sprawy Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w B. - C. K.. Jednakże w postanowieniu tym, błędnie została wskazana kwota zadłużenia. Organ egzekucyjny w osobie Komornika M. B. nie przekazał na rachunek wierzyciela żadnej wpłaty, a co za tym idzie ustalenie zadłużenia w wysokości 390,90 zł jest błędne. Według wyliczeń skarżącego zadłużenie na dzień 5 listopada 2012 r. wynosiło 4.426,24 zł. Skarżący podał, iż wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji złożył wniosek o jej ograniczenie o kwotę 300 zł. W związku z powyższym organ egzekucyjny prowadził egzekucję w stosunku do kwoty objętej tytułem egzekucyjnym pomniejszonym o kwotę 300 zł. Wskazał, iż Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B.-C. K.dokonała szeregu czynności egzekucyjnych, a następnie w dniu 3 czerwca 2013 r. umorzyła postępowanie uznając, iż wyegzekwowała całość roszczeń. Skarżący podniósł, iż w jego ocenie Komornik nieprawidłowo ustalił, iż wyegzekwował i przekazał wierzycielowi całą należność wynikającą z tytułu wykonawczego, albowiem do wyegzekwowania nadal pozostaje kwota 3.711,85 zł.

W związku z powyższym wierzyciel wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nakazanie Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w B. - C. K.kontynuowanie egzekucji w celu całkowitego zaspokojenia wierzyciela.

Ustosunkowując się do skargi Komornik wniosła o jej oddalenie wyjaśniając, że akta sprawy postanowieniem z dnia 5 listopada 2012 r. zostały przekazane jej do łącznego prowadzenia sprawy przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B.. Wskazała, iż Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B. w postanowieniu tym ustalił stan zaległości w sprawie na łączną kwotę 390,90 zł. Zaznaczyła, iż odpis tego postanowienia wraz z ustaloną kwotą zaległości wierzyciel otrzymał w dniu 9 listopada 2012 r. Mimo pouczenia wierzyciela o możliwości złożenia zażalenia na w/w postanowienie, nie złożył on skargi.

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt XII Co 5834/13, oddalił skargę na podstawie art. 767 § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że w dniu 17 września 2012 r. wierzyciel złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego tj. nakazu zapłaty z dnia 28 maja 2012 r. W nakazie tym zasądzono od dłużniczki H. B. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 4.019,40 zł wraz z odsetkami od tej kwoty od dnia 4 maja 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 642 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wraz z wnioskiem egzekucyjnym wierzyciel złożył pismo, w którym ograniczył egzekucję łącznie o kwotę 300 zł i wniósł o rozliczenie dokonanych wpłat przez dłużniczkę zgodnie z przepisami k.p.c. Następnie w zawiadomieniu o wszczęciu egzekucji z dnia 25 września 2009 r. w sprawie Km 8496/12 Komornik ustalił zaległość dłużnika na kwotę 342 zł tytułem kosztów procesu, 15 zł tytułem kosztów zastępstwa w egzekucji oraz 297,47 zł tytułem opłaty egzekucyjnej.

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2012 r. w sprawie Km 8496/12 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B. uznał się niewłaściwym do prowadzenia sprawy i przekazał ją Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w B. - C. K.do łącznego prowadzenia. W pkt 3 postanowienia Komornik ustalił zaległość dłużnika na łączną kwotę 390,90 zł wg wyliczenia na dzień 5 listopada 2012 r.

W dniu 12 lutego 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. - C. K.dokonała zajęcia świadczenia dłużniczki z ubezpieczenia społecznego oraz wierzytelności przysługującej jej od (...) Urzędu (...) w B.. Następnie w dniu 3 czerwca 2013 r., wydała postanowienie kończące postępowanie egzekucyjne z uwagi na wyegzekwowanie całej należności wskazanej w postanowieniu z dnia 5 listopada 2012 r. i ustaliła koszty postępowania egzekucyjnego.

W ocenie Sądu Rejonowego, zarzut wierzyciela o przedwczesnym zakończeniu postępowania przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - C. K.nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż Komornikowi temu dalsze prowadzenie sprawy zostało przekazane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B., który to w postanowieniu z dnia 5 listopada 2012 r. w sprawie Km 8496/12 określił zaległość dłużniczki na dzień wydania tego orzeczenia na kwotę 390,90 zł. Bezsprzeczne jest, iż postanowienie to było wiążące dla Komornika Sądowego przy

Sądzie Rejonowym w B. - C. K., która we wskazanym mu przez poprzednika zakresie dalej prowadziła postępowanie egzekucyjne.

Sąd I instancji podkreślił również, iż ustalony w postanowieniu z dnia 5 listopada 2012 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B. stan zaległości dłużniczki był znany skarżącemu, albowiem orzeczenie to zostało mu doręczone w dniu 9 listopada 2012 r. Orzeczenie to nie zostało wówczas zakwestionowane przez wierzyciela, w zakresie wyliczonej przez komornika zaległości dłużnika. Co więcej wierzyciel już wcześniej w dniu 9 października 2012 r. znał ustalony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. - M. B. stan zaległości w sprawie Km 8496/12, po tym jak otrzymał odpis zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, odpis zajęcia świadczenia z ubezpieczenia społecznego dłużniczki oraz rachunku bankowego i także wówczas nie wniósł zastrzeżeń do ustalonego stanu zaległości w sprawie. Wobec powyższego, uznać należy, iż Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. C. K. prawidłowo podejmowała czynności w celu wyegzekwowania kwoty wskazanej jej w postanowieniu o przekazaniu sprawy. Wierzyciel, nie zgadzając się z ustaleniem zaległości w sprawie, niezgodnie z wnioskiem i dołączonym tytułem wykonawczym mógł skarżyć czynności komornika na etapie wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Sąd Rejonowy dokonał weryfikacji wszystkich 4 wpłat dokonanych na rzecz wierzyciela w okresie od 21 lutego 2013 r. do 20 maja 2013 r. na podstawie kart rozliczeniowej w sprawie Km 163/13 i uznał, że całość należności wskazana w postanowieniu o przekazaniu sprawy z dnia 5 listopada 2012 r. została przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. C. K. wyegzekwowana i przekazana wierzycielowi.

Postanowienie zaskarżył zażaleniem wierzyciel, wnosząc o jego uchylenie i orzeczenie zgodnie z żądaniem skargi, ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił błędne przyjęcie, że niezaskarżenie przez wierzyciela postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. M. B. z dnia 5 listopada 2012 r. pozbawia wierzyciela możliwości wyegzekwowania kwoty stwierdzonej tytułem egzekucyjnym oraz naruszenie art. 759 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z art. 773¹ § 1-3 k.p.c., w wypadku zbiegu egzekucji do tych samych rzeczy, wierzytelności lub praw, dalszą egzekucję prowadzi komornik właściwy według przepisów niniejszego kodeksu. Jeżeli żaden z komorników nie jest właściwy według przepisów kodeksu postępowania cywilnego lub właściwych jest kilku komorników, komornik, który później wszczął egzekucję, niezwłocznie przekazuje sprawę komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję, o czym zawiadamia wierzyciela. Przekazując sprawę, komornik obowiązany jest rozliczyć koszty egzekucji.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy niesłusznie uznał, że komornik przejmujący prowadzenie sprawy związany jest ustaloną w tym postępowaniu kwotą pozostałą do wyegzekwowania. Przyjęcie takiej interpretacji oznaczałoby, że dla komornika tego nie miałby znaczenia dotychczasowy przebieg postępowania egzekucyjnego. Twierdzenie Sądu I instancji jest błędne. Tytułem przykładu można wskazać na stanowisko prezentowane w doktrynie, zgodnie z którym komornik, któremu zostaną przekazane akta w związku ze stwierdzeniem niewłaściwości przez innego komornika lub wobec zbiegu egzekucji sądowych i uzna, że w aktach tych nie zostały podjęte czynności wymagane przez Kodeks postępowania cywilnego, winien akta takie zwrócić komornikowi przekazującemu w celu uzupełnienia określonych braków. W razie powstania sporu na tym tle, możliwe jest wystąpienie do sądu w celu wydania odpowiednich zarządzeń w trybie art. 759 § 2 k.p.c. (vide: G. Julke, Dopuszczalność stosowania przepisów o podpisie elektronicznym oraz możliwość wykorzystywania elektronicznych form przekazu w postępowaniu egzekucyjnym, PPE.2009.4-5.51). Stanowisko to, jako w pełni racjonalne, podziela w całej rozciągłości również Sąd Okręgowy. Wniosek z powyższego jest taki, że komornik, któremu przekazano sprawę jest odpowiedzialny za całą sprawę od momentu jej wszczęcia.

Powinien zatem dokładnie ją zbadać, a w razie stwierdzenia uchybień zwrócić komornikowi przekazującemu, gdyż w przeciwnym razie błędy poprzednika będą obciążały komornika, który sprawę prowadzi aktualnie. Nie może tym samym dochodzić do takich sytuacji, że komornik, który otrzymał sprawę bezkrytycznie podchodzi do czynności podjętych przez jego poprzednika. Komornik powinien mieć na względzie przede wszystkim wniosek wierzyciela oraz tytuł wykonawczy i na ich podstawie prowadzić egzekucję w ten sposób, żeby nie naruszyć interesu wierzyciela (poprzez niewyegzekwowanie całej kwoty roszczenia), jak również interesu dłużnika (poprzez wyegzekwowanie kwoty przekraczającej wysokość roszczenia).

Jak słusznie zauważył skarżący, komornik wydając postanowienie o przekazaniu sprawy według właściwości dokonuje rozliczenia kosztów egzekucji zgodnie z literalnym brzmieniem art. 773¹ § 3 k.p.c., nie zaś wiążącego ich ustalenia. Stąd też postępowanie o przekazaniu sprawy według właściwości jest wiążące jedynie w zakresie stwierdzenia niewłaściwości, nie zaś kosztów egzekucji.

Mając na uwadze powyższe Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. C. K. nie mogła zakończyć postępowania egzekucyjnego postanowieniem z dnia 3 czerwca 2013 r., wobec braku wyegzekwowania całej należności.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego podlegało uchyleniu na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. Sąd Okręgowy odstąpił od obciążania dłużniczki kosztami postępowania zażaleniowego, gdyż w żaden sposób nie przyczyniła się ona do ich powstania.